

36 Forteli

Chińska sztuka wygrywania konfliktów.

Jak zwyciężać sprytem, gdy siła to za mało.
Na podstawie książki Piotra Plebaniaka.

Wojna to oszustwo.

Zachodni Mit

- Konflikt to starcie sił (Clausewitz).
- Wygrywa większy, silniejszy i lepiej uzbrojony.
- Szukamy "Walnej Bitwy".

Wschodnia Prawda

- Konflikt to gra percepcji (Sun Zi).
- Wygrywa ten, kto kontroluje umysł przeciwnika.
- Szukamy "Wielkiej Okazji" do wygrania bez walki.

Jedynym polem bitwy jest umysł. Wszystko inne to nieistotny szum.

Niewidzialne ściany naszej wyobraźni

****Blokada Etyczna****

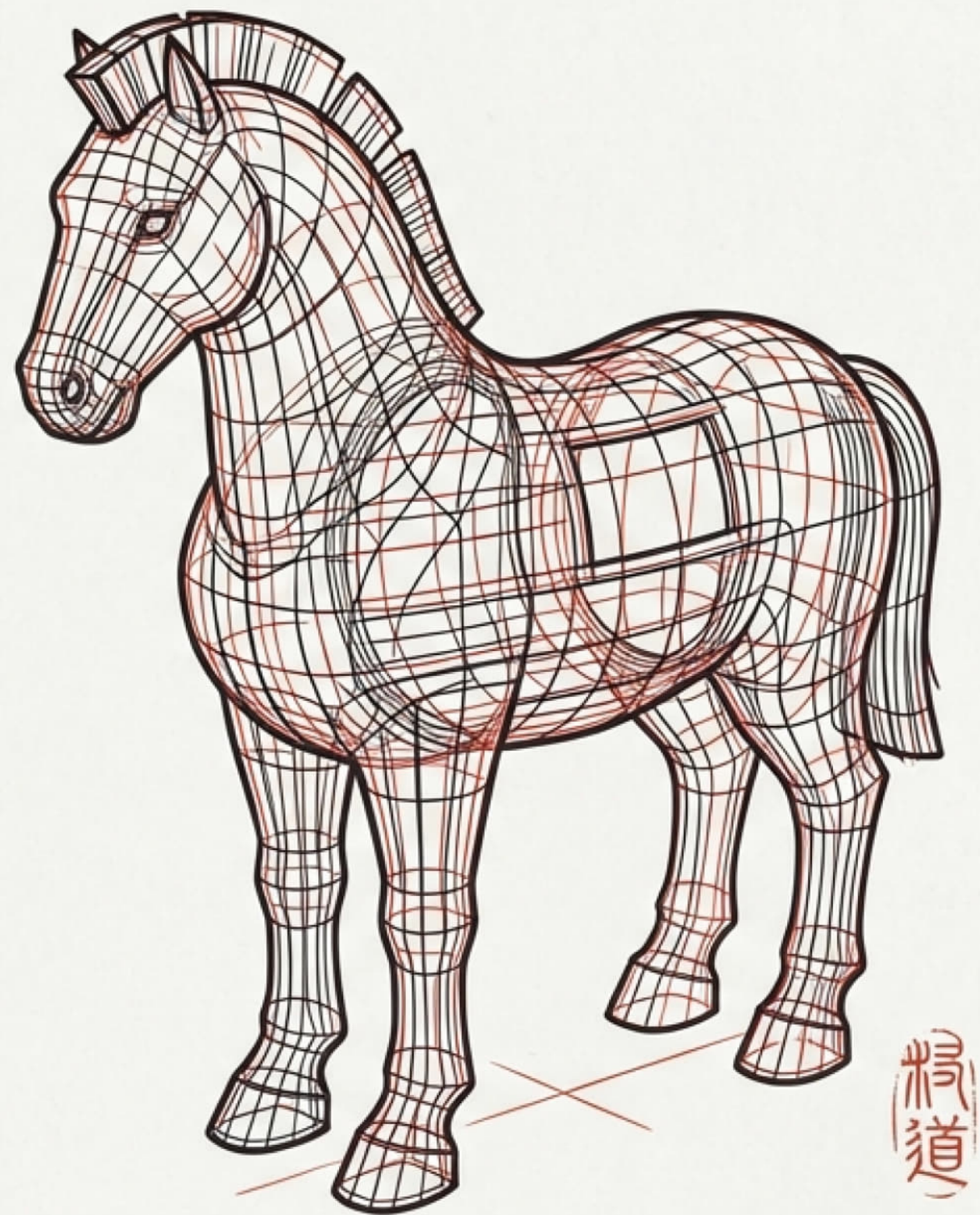
Zachodnie fair play i etos rycerski ograniczają kreatywność. Dla nas podstęp to często "tchórzostwo".

****Chiński Pragmatyzm****

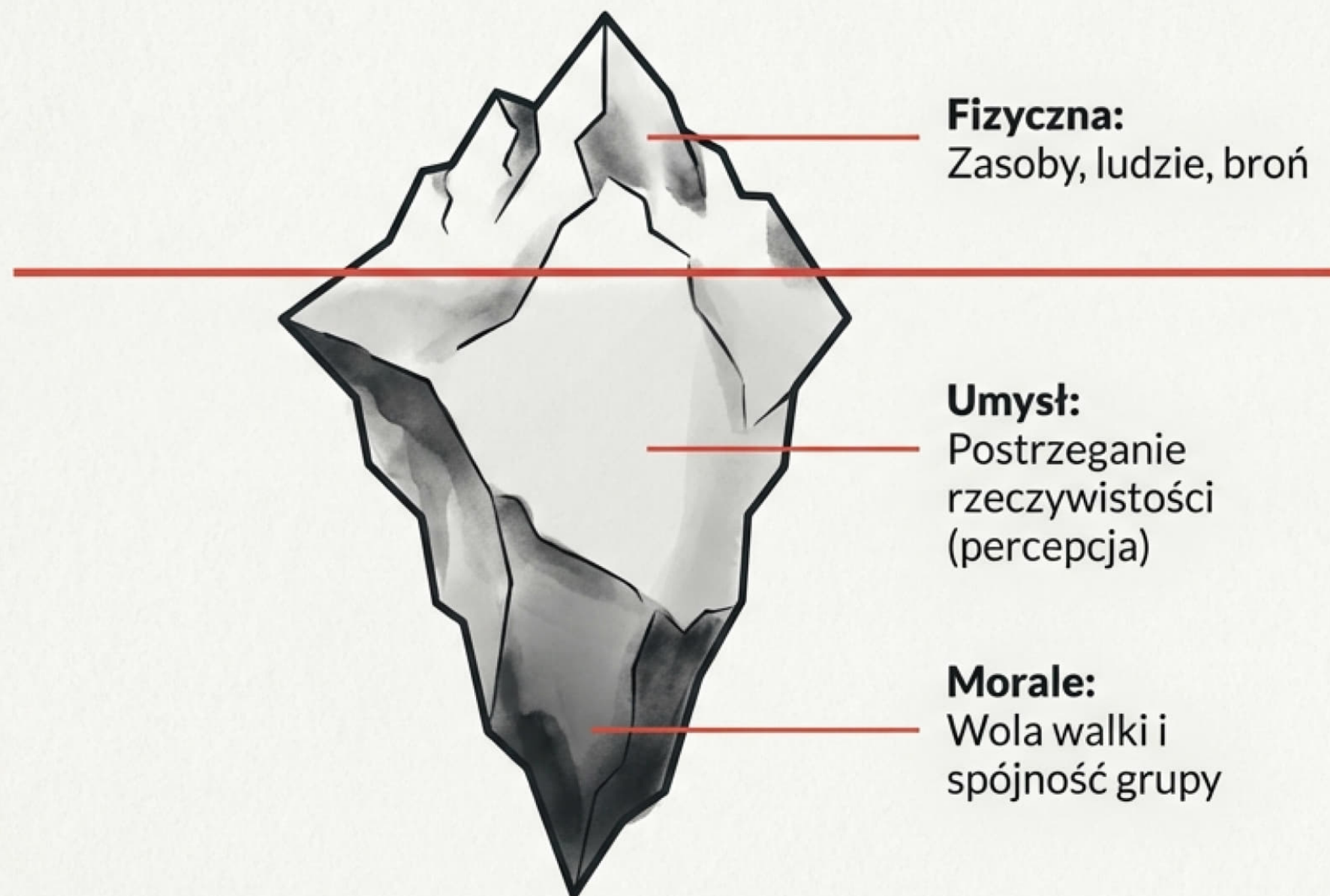
Dla Chińczyka podstęp (guidao — 詭道) jest moralnie obojętny, jeśli jest skuteczny.

****Różnica****

Zachód stawia na "honorowe" starcie (pojedynki rycerzy). Wschód stawia na skuteczność (Sun Zi: atakuj, gdy wróg nie jest gotowy).

Nie walcz z ciałem, walcz z cieniem.

Fizyczna:

Zasoby, ludzie, broń

Umysł:

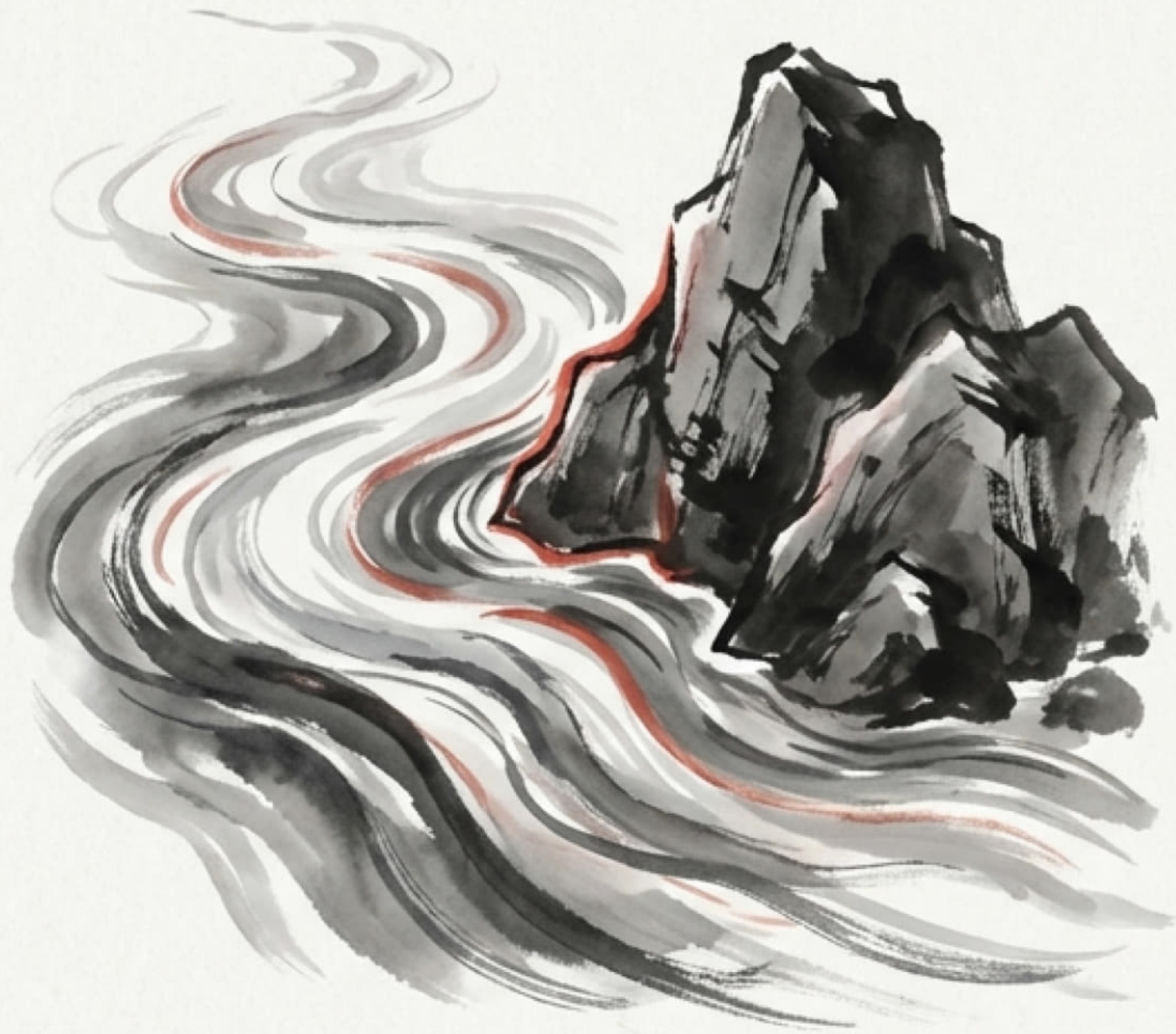
Postrzeganie rzeczywistości (percepcja)

Morale:

Wola walki i spójność grupy

Punkt ciężkości konfliktu nie leży w armii wroga, ale w jego woli. Zniszcz Zniszcz jego percepcję, a armia stanie się bezużyteczna.

Wuwei: Minimum siły, maksimum efektu.

Definicja:

Wuwei (niedziałanie/działanie bez wysiłku):
Nie pływaj pod prąd. Wykorzystaj nurt rzeki.

Strategia:

Zamiast niszczyć wroga własną energią, spraw,
by zniszczył się sam lub wykorzystaj siły trzecie.

Przykład Historyczny:

Fortel 9: Obserwuj pożar, czekając za rzeką.

Stalin czekający na wschodnim brzegu Wisły, aż
Niemcy "wyręczą go" w pacyfikacji Powstania
Warszawskiego.

Czekaj, aż Siła zmieni się w Słabość.

Yang (Pełnia/Siła)

Moment Ataku

Yin (Pustka/Słabość)

Księga Przemian (I-Ching): Nic nie jest stałe.

- Każda potęga (Yang) w apogeum zmienia się w słabość (Yin).
- **Błąd:** Atakowanie wroga w jego pełni.
- **Sekret:** Cierpliwość. Uderzaj w “pustkę” (xu), unikaj “pełni” (shi).

Algorytm zwycięstwa: Cztery Mechanizmy

Wszystkie 36 forteli opiera się na 4 fundamentalnych zasadach:

1. Ucieczka (A):

Nie walcz, jeśli nie możesz wygrać.

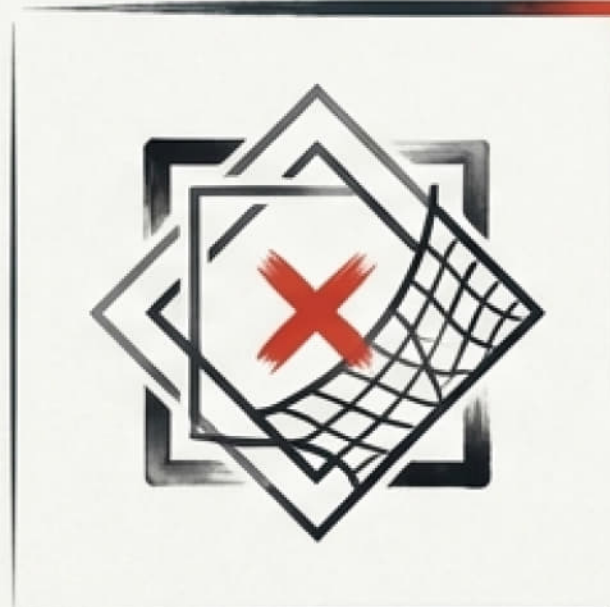
2. Dźwignia (B):

Minimum siły własnej (wykorzystaj naturę/wroga).

3. Forma (C):

Formatowanie przeciwnika (pułapka formy).

4. Izolacja (D):

Odcięcie od informacji (oślepienie).

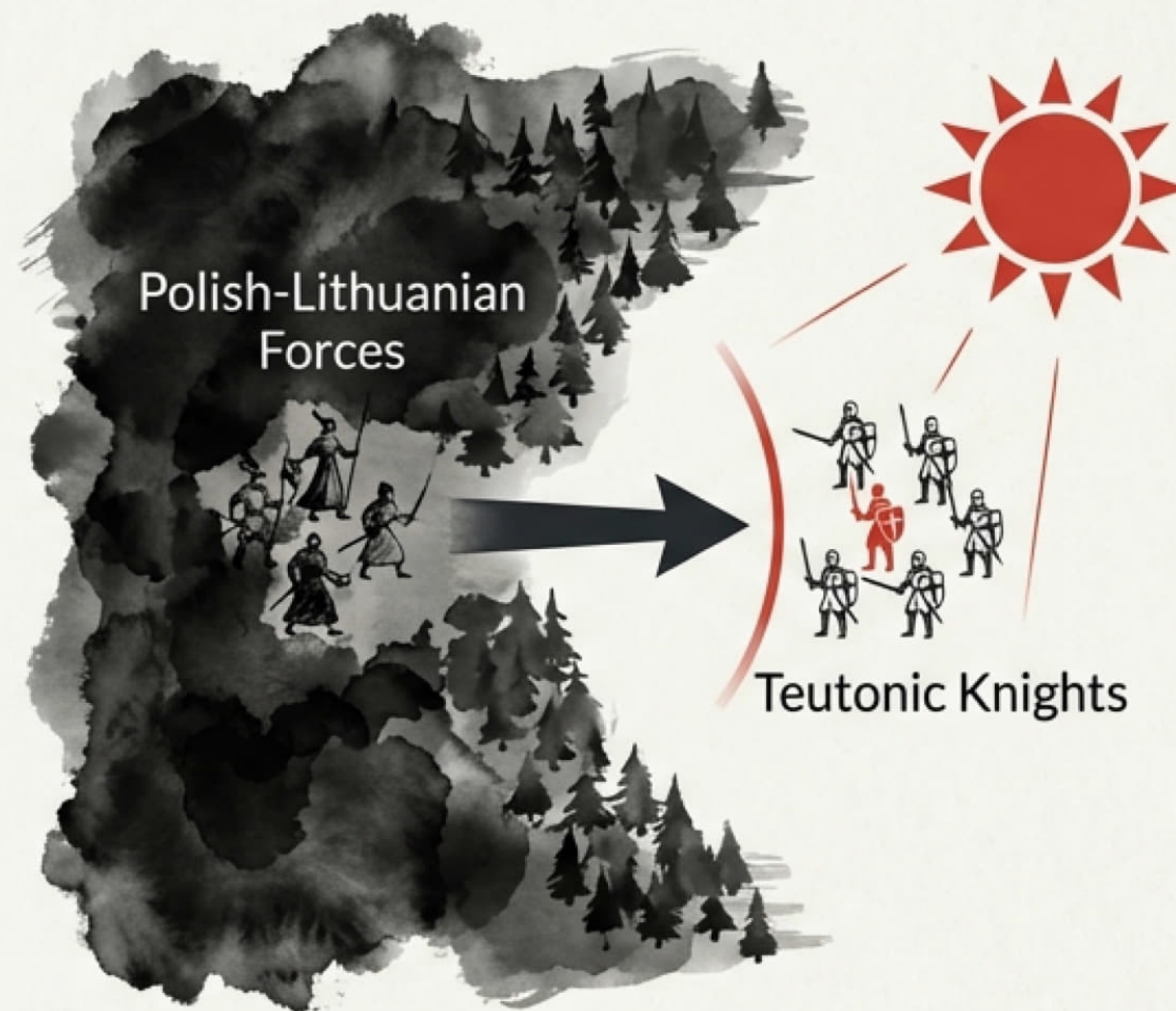
Mechanizm 1: Ucieczka jest najlepsza.

Fortel 36: Ucieczka jest najlepsza (gdy jesteś słabszy).

Ucieczka to nie tchórzostwo, to kalkulacja.
Zachowanie zasobów na lepszą okazję.

Przykład: Grunwald 1410.

Jagiełło opóźniał bitwę, czekając w cieniu lasu. Zmusił Krzyżaków do stania w pełnym słońcu (zbroje), czekając aż ich 'siła' (gotowość) zmieni się w 'słabość' (zmęczenie/przegrzanie).

Mechanizm 2: Dźwignia (Pożyczony Nóż).

Fortel 3: Zabij pożyczonym nożem.

Zasada: Nie zużywaj własnych zasobów. Znajdź 'wykonawcę' (sojusznika, wroga twojego wroga, a nawet naturę).

Wojny handlowe i korumpowanie to też "pożyczony nóż" – tańszy niż armia.

Mechanizm 3: Tworzenie Iluzji

Fortel 7: Stwórz coś z niczego.

Zasada: Zmuś wroga do obrony przed atakiem, którego nie ma.

Case Study: Henry Morgan i "puste statki".

Sytuacja: Piraci uwięzieni przez hiszpańską flotę.

Fortel: Morgan wysłał na Hiszpanów statki wypełnione drewnianymi kukłami ("załoga"), które były w rzeczywistości pływającymi bombami.

Efekt: Hiszpanie wpadli w panikę walcząc z " duchami".

Mechanizm 4: Oślepienie

Fortel 27: Udawaj szalonego, zachowaj zmysły.

Zasada: Odetnij wroga od informacji zwrotnej ze środowiska. Kiedy wróg nie wie, co jest prawdą, popełnia błędy.

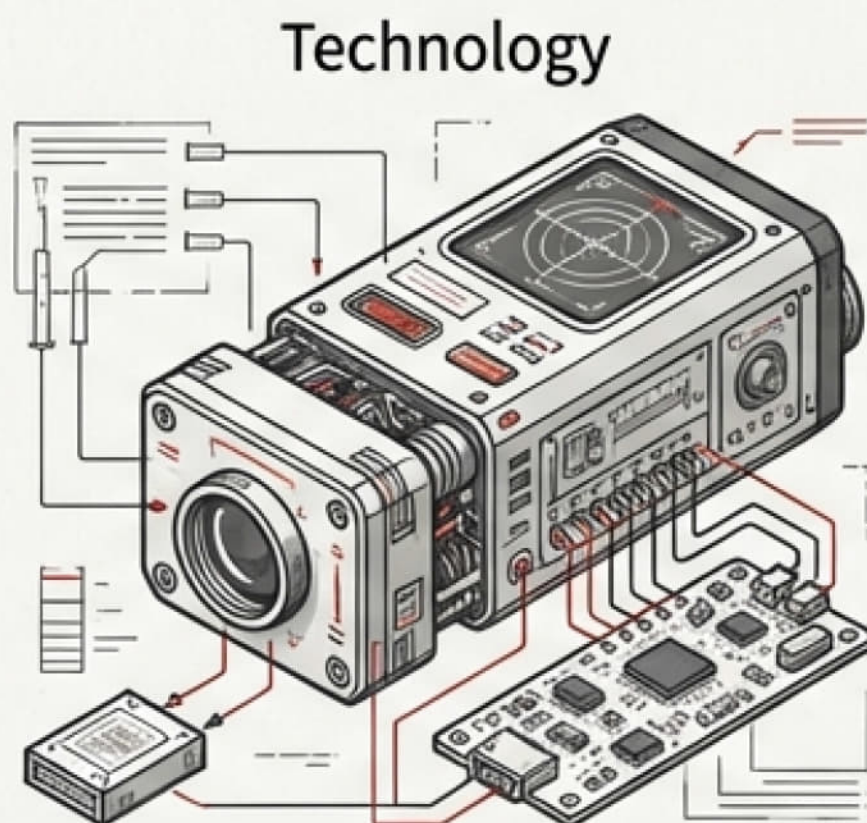
Kontekst: Dezinformacja i Cyberwojna.

- Udawanie niekompetencji (usypianie czujności).
- Zalewanie szumem informacyjnym.

Cel: Sprawić, by wróg walczył z fałszywym obrazem rzeczywistości (jak aliancka operacja Fortitude przed D-Day).

Asymetria: Dawid kontra Goliat 2.0.

Insight: Słabszy wygrywa, zmieniając płaszczyznę konfliktu. Technologia przegrywa z psychologią.

Case Study: Vietnam

- USA (High-Tech): "Wywęsacz ludzi" (People Sniffer) – czujniki wykrywające amoniak.
- Wietkong (Low-Tech): Wiadra z nieczystościami wieszane na drzewach z dala od obozów.
- Wynik: Amerykanie bombardowali dżunglę tam, gdzie nikogo nie było.

Gruba twarz, czarne serce.

Gruba Twarz:
Brak wstydu.
Odporność na krytykę.
Umiejętność uniżenia
się dla zysku.

Czarne Serce:
Bezwzględność.
Odrzucenie emocji.
Traktowanie ludzi jak
narzędzi.

**"Moralność jest dla czasu pokoju.
W konflikcie liczy się przetrwanie."**

Źródło: Li Zongwu (1911) – chiński Machiavelli.

Jak myśli strateg doskonali?

- **1. Obserwuje:** Szuka cykli (Yin/Yang) i punktów zwrotnych.
- **2. Kalkuluje:** Stosuje 'zimną matematykę' zysków i strat (Prakseologia).
- **3. Adaptuje się:** Jest jak woda – przyjmuje kształt naczynia, ale drąży skałę.
- **4. Ukrywa:** Jego plany są nieprzeniknione. Uśmiecha się, trzymając nóż.

36. Fortel to dopiero początek.

Zrozumienie forteli nie służy tylko do oszukiwania.
Służy do obrony przed manipulacją w świecie pełnym dezinformacji.

**Broń to tylko przygodne
narzędzie. Jedynym polem
bitwy jest umysł.**

追本溯源